

Otázky 01 – 03 sa vzťahujú na ukážku.

Ukážka

Knieža fFrantišek II. rRákoci potreboval vojakov na povstanie proti cCisárovi a jJuro Jánosík tiež vstúpil do jeho vojska. V bBitke pri tTrenčíne však cCisárska armáda kK niežacích vojakov rozprášila. A čo sa stalo s jJurajom? Odrazu z neho bol cCisársky vojak na bBytčianskom zámku, kde boli väznení zločinci, medzi nimi aj zZ bojnícky kKapitán uUhorčík. jJuraj mu pomohol utieť. Neskôr sa stretli na jJarmoku v Liptovskom mMikuláši a z jJuraja sa stal zbojník. jJuraja chytili Liptovskí pandúri v kKlenovci, ale nie v krčme. Na prelome fFebruára a mMarcha v roku 1713 ho zadržali v dome Martina Mravca (uUhorčíkovo nové meno), u ktorého sa skrýval počas krutej zimy. Krčmu a babu, ktorá podsypala jJurajovi hrach, si jJán bBotto vybásnil.

(Slniečko, upravené)

01

V každom šedom rámiku v ukážke za krúžkuj jedno správne písmeno.

02

Ktoré tvrdenie o Jurajovi je podľa ukážky pravdivé?

- A) Najprv bojoval proti cisárovi, potom mu slúžil.
- B) Zostal verný kniežaťu aj po jeho porážke.
- C) Bojoval proti kniežaťu ako cisársky vojak.
- D) Najprv slúžil cisárovi, potom kniežaťu.

03

Kde sa Juraj podľa ukážky spoznal s Martinom Mravcom?

- A) v boji
- B) na zámku
- C) na jarmoku
- D) v krčme

04

Ktoré dve slová treba doplniť na zakryté miesta?

Moja sestra navštievuje školu
na Štefana Tučeka.

- A) Základnú / Ulici
- B) Základnú / ulici
- C) základnú / Ulici
- D) základnú / ulici

05

Ktorá veta je napísaná správne?

- A) Známy Košičan rečnil na zhromaždení v Čiernej Nad Tisou skoro hodinu.
- B) Býam na Hlavnom Námestí, odkiaľ sa viem rýchlo dostať na Narcisovú ulicu.
- C) Cez Veľkú Noc budeme pozorovať súhvezdie Veľkej medvedice.
- D) Autormi rozprávky O troch prasiatkach určite nie sú bratia Grimmovci.

06

*ak myslíme celý rok,
tak níšume „nový rok.“*

V ktorej vete je chyba?

nový rok

- A) Prvý deň v roku sa volá Nový Rok.
- B) Prešťahovali sa na Ulicu Ľudovíta Štúra.
- C) Pripravujeme pre mamičky na Deň matiek pekné darčeky.
- D) Starí rodičia žijú v Kláštore pod Znievom.

07

Zapíš pomocou číslice pred menom, v akom poradí by sa mali chlapci zoradiť na hodine telesnej výchovy, ak majú byť zoradení podľa abecedy priezviska.

- (1) Miro Pavlík, (2) Jožo Prostredný, (3) Peter Pavlovič, (4) Juro Pročko, (5) Ivan Pavelka, (6) Stano Prikryl.

5 Pavelka 1 Pavlík 3 Pavlovič
6 Prikryl 4 Pročko
2 Prostredný

08

Mišo vymyslel hru, pri ktorej sa skupina detí na povel zoradí podľa abecedy. *Malvína, Marcel, Marek, Marta, Martina, Michal, Milena, Miroslav a Monika* sa zoradili vo veľmi krátkom čase, len *Marián, Matej a Milica* zostali bezradne stáť.

Na vyznačené čiary napíš mená detí, medzi ktoré by sa títo traja zábulivci mali správne postaviť.

- a) Marek Marián Marta
b) Martina Matej Michal
c) Milena Milica Miroslav

10

hrad Červený Kameň

Doplň do slov vynechané písmená.

Matkou *V*áhu sú *V*ysoké a *N*ízke Tatry. Do *Z*volena cestujeme cez *Z*iar nad *H*ronom. Chodím na *A*kladnú školu. Na *V*eľkú *n*oc maľujeme kraslice. Mám veľmi rád *f*rancúzske zemiaky. Hrad *C*ervený *K*ameň zrekonštruovali. Aj *S*lovenská *R*epublika patrí medzi štáty *E*urópskej *U*nie. Bývam na *U*lici *S*lovenských *s*pisovateľov.

Európska únia

09

Od uvedených názovov štátov utvor názvy ich obyvateliek a prídavné meno v ženskom rode.

- a) Grécko *wijone-yna*
obyvateľky: *Greikyne*
prídavné m.: *grecka*

- b) Poľsko *mäčien*
obyvateľky: *Polky*
prídavné m.: *poľska*

- c) Sýria *Sýrčanky*
obyvateľky: *Sýrska*

- d) Francúzsko *Francúzky*
obyvateľky: *francúzka*

- e) Afganistan *Afganky*
obyvateľky: *afganská*

- f) Slovensko *Slovenky*
obyvateľky: *slovenská*

11

Usporiadaj názvy miest a obcí podľa abecedy.

- a) 4 Košice, 2 Čadca, 7 Praha, 1 Bratislava, 3 Dobšiná, 5 Luháčovice, 6 Martin

- b) 1 Bardejov, 5 Ostrava, 7 Žilina, 3 Ilava, 4 Nitra, 6 Tábor, 2 Hodonín

- c) 3 Ružomberok, 4 Skalica, 1 Adamov, 2 Cinobaňa, 5 Vrútky

Typy viet a priama reč

Otázky 01 – 10 sa vzťahujú na ukážku.

Ukážka**3.**

„Budeme malovať“ povedala mama.

To, že je Halloween, viem vždy podľa toho, že na facebooku mi zmiznú kamaráti a namiesto nich sa objavujú veľmi čudní ľudia. Väčšinou mŕtví. V tom lepšom prípade. Úprimne, ja skôr uznávam fašiangy a predovšetkým podomácky vyrobené masky s dobrým nápadom, preto sa mi páčia aj tie moje: Kôpka nešťastia alebo Zubný kaz. Ale k tomu Halloweenu. Nikdy som mu nepodľahla, ale jedno z mojich detí zažíva túto maškarádu len druhýkrát vo svojom živote a už naplno.

Ked' je doma dlho ticho, ako správna matka viem, že sa robí niečo, čo sa oficiálne nemá. Som taká pyšná na svoje dieťa. Vie otvoriť špirálu na oči! A vie sa nalíčiť na dramatického zombiho s veľkými čiernymi kruhmi pod očami. Hovorím mu, aby sa išlo pozrieť do zrkadla. Dieťa išlo. Dlho sa na seba dívalo, potom ukázalo prstom na zombiho a povedalo: „Mama.“

Dieťa však bolo smutné, ked' som mu umyla masku. Ale nezaváhalo: už o hodinku sa vyrúbal na chodníku tak, že si oškrelo celý nos. O ďalšiu hodinku už vyzeralo ako Sob Rudolf – ten s červeným svietiacim nosom. Na druhý deň už bolo decko havom s krásnym hnedým ſufáčikom... Teraz je to decko s opadávajúcou chrastou na nose. Zmyli ste mu špirálu z tváre? Nevadí! Vyrobilo si nezmývateľnú!

„A čo sa stalo? Hapalo vám?“ pýtajú sa všetci na ulici každých päť metrov.

„Nie, nehapalo, to má halloweensku masku,“ odpovedám. Nikto však v debate nepokračuje. Ľudia sú čudní.

(Kristína Farkašová – Som mama, upravené)

1. Mama povedala: „Budeme malovať.“
2. „Budeme malovať,“ povedala mama.
3. „Budeme malovať,“ povedala mama,

01

„Kreba posunul stôl.“

02

Ktoré tvrdenie o rozprávačke je podľa ukážky pravdivé?

- A) Ľudia sa jej zdajú milí a príjemní.
- B) Je hrdá, že má zručné dieťa.
- C) Uprednostňuje Halloween pred fašiangami.
- D) Väčšina jej priateľov už zomrela.

03

Na koho sa hlavnej hrdinke v ukážke nepodobá jej dieťa?

- A) na hava
- B) na zombiho
- C) na Zubný kaz *Vlastné meno masky*
- D) na Soba Rudolfa

04

Prečo sa v ukážke nikto nepúšťa do dlhšieho rozhovoru s hlavnou hrdinkou?

05

Vysvetli jednou vétou, čo sa stane na facebooku v čase Halloweenu s kamarátmi hlavnej hrdinky.

Kamaráti hlavnej hrdinky sa ramashujú ako mŕivo - ly alebo ravorážení ľudia. Potom svoju fotku svi - rejia na svojim pro - file.

- A) Lebo úraz tváre nazýva maskou.
- B) Lebo sa tvári ako kôpka nešťastia.
- C) Lebo je jej dieťa pomaľované čierou očnou špirálou.
- D) Lebo sa kamaráti so samými zvláštnymi osobami.

06

Čo sa podľa ukážky zvyčajne deje, keď sú deti dlho ticho.

Rodičom je podobne,
ak sú deti dlho ticho.
Vždy robia niečo, čo ne-
majú.

08

Koľko želacích viet je v ukážke?

- (A) 0
- (B) 1
- (C) 2
- (D) 3

07

- a) Z ukážky vypíš všetky optyovacie vety.
 b) Napíš, akú majú melódiu.

Zmyli sa mi špirálu
a tváre? slúpava melódia
odpovedí: áno, nie... pištova-
cia otáčala
A čo sa stalo? blesava
melódia... doplnovačka otázka.
Hapalo rami? áno, nie,
slúpava melódia

09

Podčiarkni všetky zvolacie vety v ukážke.

Vie ... výrobila ...
nevadí ... tu si

10

Nájdi v ukážke nespisovné slová a nahrad' ich spisovnými.

špirála - má byť maskara
sa vymýhalo - spadol
me hapalo = deška reč

11

Doplň chýbajúce znamienka pri priamej reči a oprav chyby.

PR UV

"Prečo nemáš bundu?" hnevala sa mama.

PR UV

"Ráno bolo teplo," vyhováral sa Peter.

UV alebo!

Potom sa priznal: "Stratil som ju."

PR = priama reč

UV = uviedená reč

